

Prozatímní opatření soudní záповědi nezciziti, neobtížití nebo nezastavití nemovitost (§ 382 čís. 6 ex. ř.), jest přípustným jen k zajištění nároku, vztahujícího se k této nemovitosti, a může býti povoleno jen k ochraně práv věcných, do pozemkové knihy již zapsaných, nebo k ochraně nároků sice obligačních, které však zápisem do pozemkové knihy lze přeměnití v práva věcná.

Smluvnímu zákazu, nezciziti a nezatížití nemovitosti, ujednanému mezi osobami, uvedenými v druhé větě § 364 c) obč. zák., lze zápisem do pozemkové knihy zjednatí účinek věcný a nárok z něho může býti chráněn soudní záповědí podle § 382 čís. 6 ex. ř.

Není-li smluvní zákaz, nezciziti a nezatížití nemovitost, ujednán mezi osobami uvedenými v druhé větě § 364 c) obč. zák., má jen účinek obligační, působí jen mezi stranami a nelze jej zapsati do pozemkové knihy a zajistiti soudní záповědí podle § 382 čís. 6 ex. ř. V tomto případě nelze vyhověti ani návrhu, by knihovnímu soudu bylo zapovězeno nevyříditi žádost odpůrce o povolení poznámky pořadí pro zamýšlené zřízení zástavního práva na jeho nemovitostech, usnesení o tom nevyhotoviti a nedoručiti.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1931, R I 953/30).

Jan K. navrhl proti manželům S-ovým prozatímní opatření a) zákazem knihovnímu soudu, nevyhověti návrhu manželů S-ových ze dne 6. října 1930, by byly pro pohledávku 110.000 Kč zavazeny nemovitosti ve vložce 4321, náležející jim každému polovicí, a nemovitosti ve vložce čís. 4322, náležející jim každému čtvrtinou, nevyhotoviti příslušný knihovní výměr a nedoručiti ho bance U. nebo komukoliv jinému, b) zákazem manželům S-ovým jako spoluvlastníkům továrních budov ve vložkách čís. 4321 a 4322, tyto budovy neprodati, nezavaditi a nezastavití. V návrhu bylo jen uvedeno, že jest činěn k zajištění nároku (bez bližšího údaje). Ze žádosti bylo vidno, že navrhovatel zapůjčil odpůrcům hotově 225.000 Kč a že se dlužníci zavázali, dokud tento dluh nebude zcela splacen, své nemovitosti ani nezatížití ani neprodati. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Lze sice připustiti, že podle obsahu návrhu není pochybností o tom, že navrhovatelí jde o zajištění nároku, příslušejícího mu proti odpůrcům, by se zdrželi knihovního zatížení a zcizení nemovitostí jim patřících. To

však nemůže na osudu návrhu nic změnit. § 382 čís. 6 ex. ř. připouští soudní záповěď, nezciziti, neobtěžiti a nezastaviti nemovitosti, zapsané v pozemkové knize, jen k zajištění nároku, vztahujícího se k těmto nemovitostem, záповěď lze tedy povolit jen k ochraně práv věcných, do pozemkové knihy již zapsaných nebo k ochraně nároků sice obligačních, které však záписem do pozemkové knihy lze přeměnit v práva věcná. Takového nároku navrhovatel nemá. Právní účinek smluvních zákazů, nezciziti a nezatížit nemovitost, jest upraven v § 364 c) obč. zák. Podle tohoto ustanovení (druhá věta) působí takový zákaz proti třetím osobám, má tedy věcný účinek jen, je-li ujednán mezi manžely neb osobami příbuznými a sešvakřenými v zákoně blíže označenými a jest zapsán do pozemkové knihy. Zákaz ujednáný mezi těmito osobami může býti chráněn soudní záповědí podle § 382 čís. 6 ex. ř., neboť lze mu záписem do pozemkové knihy zjednatí účinek věcný, nárok z něho pro oprávněného vyplývající jest tedy nárokem, vztahujícím se na nemovitost, jak předpokládá § 382 čís. 6 ex. ř. Není-li však zákaz ujednán mezi řečenými osobami, jak tomu jest v souzeném případě, má jen účinek obligační, působí jen mezi stranami a není dovoleno, zapsati ho do pozemkové knihy. Nárok oprávněného jest v tomto případě jen nárokem osobním, nikoliv nárokem věcným, vztahujícím se na nemovitost. Oprávněný může ze smlouvy žalovati, by se druhá smluvní strana zdržela zcizení a zavazení svých nemovitostí, a může, kdyby zákaz porušila, žádati náhradu škody podle § 1323 obč. zák. Ale nemůže žádati, by zcizení nebo zavazení, i když se stalo proti smlouvě, bylo prohlášeno za neplatné nebo proti němu za neúčinné. Zasáhlo by se tím do práv třetích osob, což nelze, ježto zákaz, jak řečeno, proti nim nepůsobí. Smluvní zákaz neposkytuje tedy, není-li tu předpokladů druhé věty § 364 c) obč. zák. oprávněnému právní možnosti, zabrániti protismluvnímu zcizení nebo zavazení nemovitostí. Naproti tomu působí prozatímní opatření soudním zákazem zcizení a zavazení nemovitostí podle § 382 čís. 6 ex. ř. i proti osobám třetím, jakmile zákaz jest poznamenán v pozemkové knize, což se musí státi z úřadu. Zvítězí-li ohrožená strana se svým nárokem, nemají zápisy, které se staly po výkonu poznámky zákazu, proti ohrožené straně účinnosti (§ 384 ex. ř.). Právě, by dosáhl tohoto účinku, by tím znemožnil odpůrcům, zatížit nemovitosti k jeho škodě, domáhá se navrhovatel prozatímního opatření. Tím se však domáhá něčeho, nač ze smlouvy nemá práva a co by nemohl vymoci ani exekucí, i kdyby osvědčený nárok byl po právu. Žádané prozatímní opatření podle § 382 čís. 6 ex. ř. není tedy k zajištění osvědčeného nároku přípustné a návrh na jeho povolení byl právem zamítnut. Tím však padá i další návrh, by knihovnímu soudu bylo zapovězeno, nevyříditi žádost odpůrců o povolení poznámky pořadí pro zamýšlené zřízení zástavního práva pro dluh 110.000 Kč na jejich nemovitostech, usnesení o tom nevyhotoviti a nedoručiti. Neboť toto prozatímní opatření nemůže míti jiný účel, než znemožniti odpůrcům zamýšlené zavazení v pořadí před poznámkou zákazu podle § 382 čís. 6 ex. ř. a tím zabezpečiti tomuto zakazu plný účinek. Nepovolením soudního zákazu podle § 382 čís. 6 ex. ř. stalo se i toto pro-

zatímní opatření bezpředmětným. Netřeba tudíž ani zkoumati, zda by bylo vůbec přípustné.

Čís. 10425.

Odklad exekuce vyklizením (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 45 sb. z. a n.).

Čtvrtletní lhůtu, na niž lze povolit odklad exekuce vyklizením, jest zásadně čítati ode dne, kdy nastala potřeba odkladu exekuce, tedy ode dne, kdy byl podán návrh na exekuční vyklizení.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1931, R I 969/30.)

Usnesením ze dne 10. května 1930 bylo povinnému uloženo, by vyklidil místnosti do 14. července 1930. Dne 3. července 1930 navrhl povinný, by byl povolen odklad exekuce vyklizením. Soud první stolice usnesením ze dne 13. července 1930 povolil odklad exekuce do 14. října 1930. Rekursní soud usnesením ze dne 1. srpna 1930 zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by znovu rozhodl. Znovu dosud rozhodnuto nebylo. O návrhu na povolení exekuce bylo rozhodnuto tak, jak uvedeno pod čís. 10.165 sbírky. Návrh vymáhajícího věřitele, by bylo pokračováno v exekuci, soud první stolice usnesením ze dne 27. října 1930 pro tentokráte zamítl vzhledem k názoru projevenému rekursním a nejvyšším soudem ve věci povolení exekuce, že s výkonem exekuce jest posečkati až do právoplatného rozhodnutí o dlužníkově návrhu na odklad exekuce. Rekursní soud usnesením ze dne 27. listopadu 1930 povolil pokračování v exekuci. **Důvody:** Třebaže se rekursní i nejvyšší soud vyslovil v ten rozum, že jest s výkonem exekuce posečkati, až bude právoplatně rozhodnuto o dlužníkově návrhu na odklad exekuce, nevadí to, by nebyl povolen výkon exekuce, ježto doba tříměsíčního odkladu exekučního vyklizení již uplynula, ano vzhledem k tomu, že návrh na odklad exekuce byl vznesen před uplynutím vyklizovací lhůty, bylo tříměsíční lhůtu počítati od vyklizovací lhůty, tudíž od 14. července 1930, takže tříměsíční lhůta uplynula dne 14. října 1930. I kdyby tedy byl býval odklad exekuce povolen, bylo by usnesení vzhledem k uplynutí lhůty bez praktického významu, pokud nebyl vznesen nový návrh na odklad. Není tudíž povolení výkonu exekuce nic na závalu, pročež bylo návrhu vyhověno. Tím však nemá býti řečeno, že by již nemohl býti vyřízen návrh na odklad exekuce. Návrh lze vyřídit, jest to však pro uplynutí času bez významu pro pokračování v exekuci.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle § 1 zákona ze dne 28. března 1928 čís. 45 sb. z. a n. může exekuční soud k návrhu povinného odložit exekuci vyklizením najatých